
Može li pozorište u svijetu osiromašenih građana, zaključanih u ćelije virtualne stvarnosti, ukopanih u privatnost koja ih guši čuti poziv upomoć koji šalje sadašnjost? U svijetu robotizovanih života unutar totalitarnog sistema kontrole i represije koji obuhvata sve segmente postojanja?

Da li je pozorište zabrinuto zbog ekološkog uništavanja, globalnog zagrijavanja, masovnog gubitka biodiverziteta, zagađenja okeana, topljenja glečera, povećanja šumskih požara i ekstremnih vremenskih nepogoda? Može li pozorište postati aktivan dio ekosistema? Pozorište već dugi niz godina posmatra ljudski uticaj na planetu, ali ne nalazi način da se suoči sa ovim problemom.

Da li je pozorište zabrinuto zbog stanja svijesti koju oblikuje XXI vijek u kom se ljudima manipuliše zbog političkih i ekonomskih interesa, pomoću medija i kompanija koje oblikuju mišljenje? U vrijeme kada društvene mreže koliko god da olakšavaju, postale su alibi za komunikaciju, jer omogućavaju sigurnu udaljenost od drugog? Sveprisutan osjećaj straha od drugog, drugačijeg, stranog, dominira našim mislima i djelima.

Može li pozorište da postane radionica u kojoj nastaje suživot različitog, bez ignorisanja traume koja krvari?

Ova trauma nas poziva da rekonstruišemo mit. I kao što je rekao Heiner Müller: „Mit je agregat, mašina na koju se uvijek mogu priključiti nove i drugačije mašine. On prenosi energiju, sve dok rastuća brzina ne uništi kulturno polje“, a ja bih dodao i polje varvarstva.

Mogu li pozorišni reflektori osvijetliti društvenu traumu, umjesto što obmanjujuće osvjetljavaju samo sebe?

Ovo su pitanja na koja nema odgovora, jer pozorište postoji i traje zahvaljujući pitanjima bez odgovora.

Ova pitanja pokreće Dionis koji prolazi kroz svoje rodno mjesto, orkestar antičkog pozorišta, i nastavlja tiho izbjegličko putovanje kroz pejzaže rata i danas, na Svjetski dan pozorišta.

Pogledajmo u oči Dionisu, ekstatičnom bogu pozorišta i mita, koji spaja prošlost, sadašnjost i budućnost. Pogledajmo u oči dvaput rođenom djetetu Zeusa i Semele, nosiocu fluidnih identiteta, ženskom i muškom, ljutom i ljubaznom, božanskom i životinjskom, pogledajmo u oči biću na granici ludila i razuma, reda i haosa, akrobati na granici života i smrti. Dionis postavlja

suštinsko ontološko pitanje – „O čemu se ovdje zapravo radi?“ . Pitanje koje podstiče stvaraoce na sve dublje istraživanje mitskih korijena i mnogostrukih dimenzija ljudske zagonetke.

Da bismo se oslobodili višestruke diktature savremenog srednjeg vijeka, potrebni su nam novi narativni pristupi, usmjereni ka njegovanju sjećanja i oblikovanju nove moralne i političke odgovornosti.